L'IVA A LA UNIVERSITAT JAUME I EN CONTRACTACIONS DE BÉNS I SERVEIS AMB PAÏSOS TERCERS

1. Aspectes generals de l'IVA

Naturalesa i àmbit d'aplicació de l'impost

L'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) és un tribut de naturalesa indirecta que recau sobre el consum, i grava les següents operacions:

a) Els lliuraments de béns i prestacions de serveis efectuades per empresaris i professionals: recull l'IVA generat en operacions dins del territori espanyol d'IVA (Península i Balears). S'ha de repercutir per part de qui ven o presta el servei, i l'ha de suportar qui compra o rep aquest servei.

b) Les adquisicions intracomunitàries de béns: recull l'IVA de les compres de béns que procedeixen de països membres de la Unió Europea i són transportats al territori espanyol d'IVA.

c) Les importacions de béns: recull l'IVA de les compres de béns que procedeixen de països no comunitaris, o de les Illes Canàries, Ceuta o Melilla. El pagament de l'IVA s'ha de realitzar en la pròpia duana, juntament amb els drets aranzelaris, i ha de ser la pròpia duana la que el liquide a Hisenda.

El subjecte passiu

Com a regla general, són subjectes passius de l'IVA:

a) En els lliuraments de béns i prestacions de serveis: les persones físiques o jurídiques que tinguen la condició d'empresaris o professionals i realitzen els lliuraments de béns o presten els serveis subjectes a l'impost. Com a regla especial, en alguns casos, s'hi aplica la inversió del subjecte passiu.

b) En les adquisicions intracomunitàries de béns: els qui les realitzen.

c) En les importacions: els qui les realitzen.

El tipus impositiu

Existeixen tres tipus impositius en l'IVA:

- El tipus general: 16%.
- El tipus reduït: 7%.
- El tipus súper reduït: 4%.

En l'operativa de l'UJI, tant pel que es refereix a vendes com a compres, el tipus impositiu que ens afecta és, fonamentalment, el general del 16%, tret de casos molt concrets com ara la compra o venda de publicacions (llibres, revistes i periòdics), en els quals és d'aplicació el tipus súper reduït del 4%.

2. Les adquisicions intracomunitàries de béns

Amb l'entrada en vigor, a partir de l'1 de gener de 1993, del Mercat Interior, es va produir, a la Unió Europea, l'abolició de les fronteres fiscals i la supressió dels controls en frontera, el que exigiria regular les operacions intracomunitàries de la mateixa manera que les realitzades a l'interior de cada estat membre. Això hagués suposat la repercussió de l'impost en origen al comprador i la deducció per aquest de les quotes suportades (és a dir, la mateixa operativa que amb l'IVA nacional).

No obstant això, els problemes estructurals d'alguns estats membres i les diferències dels tipus impositius entre aquests, van donar lloc a la creació d'un règim transitori a l'efecte de l'Impost sobre el Valor Afegit.

Aquest règim transitori, establert, en principi, per al període 1993–1996, es manté vigent en l'actualitat, i té les següents característiques:

- Creació d'un nou fet imposable: a més dels lliuraments de béns i prestacions de serveis al territori nacional d'IVA i les importacions de béns, apareix com un nou fet imposable, tal com es veu al punt 1, l'adquisició intracomunitària de béns.
- Exempció d'aquests lliuraments intracomunitaris de béns en origen: el lliurament del bé queda exempt d'IVA al país d'origen, i el gravamen per l'adquisició es produeix al país de destinació, sempre que es complisquen, entre uns altres, els següents requisits:
    - L'operació ha de recaure sobre un bé moble corporal. Queden, per tant, excloses les operacions relatives a prestacions de serveis.
    - L'adquirent ha de ser empresari o professional, o entitats jurídiques que no actuen com a empresaris o professionals (per exemple, les administracions públiques).
- Comprador subjecte passiu: igual que ocorre en les importacions, els qui realitzen les adquisicions intracomunitàries s'han de considerar subjectes passius de l'IVA.
- Necessitat de comunicació del NIF intracomunitari *(VAT Number)*: les adquisicions s'han de considerar realitzades a Espanya quan l'adquirent haja comunicat al venedor el nombre d'identificació a l'efecte de l'IVA, atribuït per l'administració espanyola. En l'annex I es detalla la composició del NIF intracomunitari de tots els països membres de l'UE.
- Autorepercussió i autoliquidació de l'IVA: la liquidació de l'IVA, en aquestes adquisicions, la realitza pel propi subjecte passiu, que ha d'autorepercutir-se l'IVA i realitzar l'ingrés a Hisenda de les quotes corresponents, a través de les declaracions obligatòries que estableix l'agència de l'administració tributària de cada país.
- Responsabilitat del comprador: és molt important recalcar, tal com assenyala el punt anterior, la responsabilitat del comprador, en l'autorepercussió de l'IVA i el corresponent ingrés en la hisenda pública del país d'aquest.

- Declaració Intrastat: obligació d'emplenar mensualment la declaració Intrastat, que substitueix els antics DUA.

3. Operativa a l'UJI davant possibles adquisicions de béns a altres països de la Unió Europea

Tenint en compte tot el que s'ha exposat anteriorment, els passos a donar a l'UJI davant de possibles adquisicions intracomunitàries de béns són els següents:

a) Si l'import de la compra (base imposable més IVA) supera els 2.000 euros, hem de sol·licitar la corresponent retenció de crèdit al Servei de Control Intern, que ha d'emetre un únic document comptable per l'import total.

b) En el moment de contractar el subministrament, s'ha de comunicar al nostre proveïdor el nostre NIF Intracomunitari o *VAT Number*: ES-Q-6250003-H. Amb això, evitarem que ens repercutisca l'IVA.

Quant als documents comptables, hem d'emetre, en aquest moment, dos documents:

1. Un per l'import de la base imposable, el tercer del qual ha de ser el proveïdor.

2. Un altre per l'import de la quota d'IVA, el tercer del qual ha de ser l'Agència Espanyola de l'Administració Tributària.

c) Una vegada rebut el bé de conformitat i la corresponent factura (en la qual únicament ha de figurar l'import de la base imposable, mai l'IVA), procedirem a la comptabilització. En registrar la factura en el programa de gestió econòmica, introduïrem el tercer i l'import de la citada base imposable. Com el programa haurà detectat, a través del NIF, que es tracta d'un proveïdor d'un país de la Unió Europea, hauríem d'introduir obligatòriament el percentatge d'IVA a aplicar, i el programa ha de calcular, de manera automàtica, la quota que ens hem d'autorepercutir.

d) Aquest registre de la factura ha de generar dos documents:

1. Un document per l'import de la base imposable, el tercer del qual ha de ser el proveïdor.

2. Un document per l'import de la quota d'IVA, el tercer del qual ha de ser l'Agència Espanyola de l'Administració Tributària.

e) Amb les dades introduïdes a totes les factures amb IVA Intracomunitari, cal generar el corresponent llibre de registre i s'han de presentar, davant la Hisenda Pública les corresponents declaracions mensuals d'Intrastat, i trimestrals i de resum anual de l'IVA.

4. Les importacions

Les importacions que porte a terme l'UJI estan, en principi, subjectes a IVA. Per tant, haurem de tindre en compte també els següents passos:

a) Si l'import de la compra (base imposable més IVA) supera els 2.000 euros, hem de sol·licitar la corresponent retenció de crèdit al Servei de Control Intern. A més, hem de tindre en compte que els béns han de passar per la duana, amb la qual cosa també hauríem de pagar els honoraris del corresponent agent i els possibles drets aranzelaris. Aquests imports, que han de ser estimatius, augmentaran l'import pel qual el Servei de Control Intern ha d'emetre el document RC.

b) En el moment de contractar el subministrament, hem d'emetre un document comptable AD per l'import de la base imposable, el tercer del qual ha de ser el proveïdor.

(Com molt probablement no sabrem en aquest moment la identitat de l'agent o transitari que ha de tramitar el pas del subministrament per la duana, no podrem realitzar encara el document AD corresponent).

c) Una vegada que el subministrament haja passat la duana i hàgem rebut el bé de conformitat, hauríem de tindre en el nostre poder dues factures: una del proveïdor del bé i altra de l'agent. En aquest moment, hem de realitzar el registre de les factures, que generarà els següents documents comptables:

1. Un document basat en la factura del bé, per l'import d'aquesta (que serà la base imposable de l'IVA), i el tercer del qual ha de ser el proveïdor del subministrament.

2.- Un document AD i un document per la factura de l'agent de duanes, el tercer del qual ha de ser sempre aquest agent, i l'import del qual ha de ser la suma dels honoraris d'aquest, de l'IVA suportat en la compra del bé i dels possibles drets aranzelaris que graven aquesta importació.

5. Prestacions de serveis per tercers estrangers. Inversió del subjecte passiu

En la prestació de determinats serveis a un empresari, professional, o entitats jurídiques que no actuen com a tals (el cas de l'UJI), quan el prestador d'aquests siga un empresari o un professional establert en altres països, ja siguen de la Unió Europea o altres, es produeix l'anomenada inversió del subjecte passiu.

Això significa que, el prestador del servei ha d'emetre la factura sense IVA i el destinatari, convertit en subjecte passiu, s'ha d'autorepercutir l'IVA i ha de computar-lo en la corresponent declaració a la Hisenda Pública.

Algunes prestacions de serveis en les quals es produeix aquesta inversió del subjecte passiu, i que podrien afectar a l'UJI dins de la seua activitat, són les següents:

- Subministrament de programes informàtics i l'actualització d'aquests.
- Subministrament d'imatges, text, informació i posar-los a la disposició de bases de dades.
- Traducció, correcció de textos i intèrprets.
- Uns altres.

L'operativa a l'UJI en aquestes contractacions de serveis ha de ser la següent:

1. Si el proveïdor pertany a un altre país membre de la Unió Europea:

En aquest cas, cal seguir els mateixos passos que seguíem en l'adquisició intracomunitària de béns.

2. Si el proveïdor pertany a un país de fora de la Unió Europea:

Els passos són similars al cas de les adquisicions intracomunitàries de béns, amb l'excepció que el programa de gestió econòmica no pot, en aquest cas, detectar la necessitat de registrar l'IVA que ens hem d'autorepercutir. Per tant, immediatament després de registrar la factura per la base imposable, hem de registrar l'import de l'IVA contra el tercer a l'Agència Espanyola de l'Administració Tributària.

6. IVA deduïble

Igual que succeeix amb les operacions dins del territori espanyol d'IVA (Península i Balears), amb l'IVA autorepercutit en els supòsits objecte d'aquesta circular, poden produir-se dues situacions:

I. Que l'IVA siga deduïble (és el cas de les adquisicions de béns o prestacions de serveis en contractes de l'article 83 de la LOU): en aquest supòsit, cal registrar, com a tal, aquest import en l'apartat corresponent, per poder deduir-nos aquest IVA en la declaració trimestral corresponent.

II. Que l'IVA no siga deduïble: per tant, l'import d'IVA ha de suposar major valor del bé o major despesa i no cal fer res especial en registrar la factura.

No obstant, cal no oblidar que la Llei de l'IVA estableix l'exclusió del dret a deducció, en tots els casos, per a l'adquisició de certs béns. Tenen especial incidència dins de l'operativa de l'UJI els següents (article 96.1 Llei 37/1992 IVA):

- - Els serveis de desplaçament o viatges, hostaleria i restauració.
- - Els béns o serveis destinats a atencions a clients, assalariats o terceres persones.

ANNEX I

NIF INTRACOMUNITARI DELS PAÏSOS DE LA UNIÓ EUROPEA

PAÍS	CODI	N. CARÀCTERS	TIPUS DE CARÀCTER
Alemanya	DE	9	Caràcters numèrics
Àustria	AT	9	Caràcters alfanumèrics
Bèlgica	BE	9	Caràcters numèrics
Xipre	CY	9	Caràcters alfanumèrics
Dinamarca	DK	8	Caràcters numèrics
Eslovènia	I	8	Caràcters numèrics
Estònia	EE	9	Caràcters numèrics
Finlàndia	FI	8	Caràcters numèrics
França	FR	11	Caràcters alfanumèrics
Grècia	EL	9	Caràcters numèrics
Gran Bretanya	GB	5 o 12	Caràcters alfanumèrics
Holanda	NL	12	Caràcters alfanumèrics
Hongria	HU	8	Caràcters numèrics
Itàlia	IT	11	Caràcters numèrics
Irlanda	IE	8	Caràcters alfanumèrics
Letònia	LV	11	Caràcters numèrics
Lituània	LT	9 o 12	Caràcters numèrics
Luxemburg	DI.	8	Caràcters numèrics
Malta	MT	8	Caràcters numèrics
Polònia	PL	10	Caràcters numèrics
Portugal	PT	9	Caràcters numèrics
República Txeca	CZ	8, 9 o 10	Caràcters numèrics
República Eslovaca	SK	9 o 10	Caràcters numèrics
Suècia	ES	12	Caràcters numèrics